

ATS 12: 1 NATURSKILDNINGARNA I DEN NORRÖNA DIKTNINGEN. 11

som vår föregående anmärkning om svårigheten att rätt afskilja diktens och historiens sferer genom den allbekanta och med rätta högt berömda episod i Njála, som läses i det sjuttiofemte kapitlet. I denna enkla skildring möter man den renaste poesi. Den har ock gifvit grundlaget till ett täckt skaldestycke af en nyisländsk skald (Jónas Hallgrímsson), hvilket äfven blifvit öfverflyttadt till vårt modersmål. Denna dikt förmår dock ej mäta sig med sagans egen flärlösa och just därför så anslående berättelse. Det förtäljes om Gunnar på Hlíðarendi, att han, dömd till landsflykt och redan stadd på väg till skeppet, som skulle föra honom bort från hemlandet, qvarhölls af naturens skönhet, som gjorde det för honom omöjligt att fullfölja färden. Gunnars häst säges hafva snafvat; han hoppade af dess rygg, såg upp till liden och gården vid Hlíðarendi samt sade: fager är liden, så att hon aldrig synts mig till den grad fager, hvitgula åkrar och slagna gården — jag vill rida hem igen och fara ingenstädes¹. Lysander² anmärker träffande, att man hade väntat, att för Isländarens blick i främsta rummet trädte öns storartade natur, dess fjäll och lavamark, men att det tvärtom var den blida, inhägnade, odlade jorden, som mäktigast slog an på Gunnars skönhetskänsla.

I allmänhet torde Nordbon lika litet som antikens folk³ hafva känt den moderna öfversvinneliga hänförelsen för bergstraktens förkrossande skönhet. Man måste draga i tvifvelsmål, att han rätt förstått att tolka, hvad en norsk skald kallat »fjældnaturens dybe, dunkle mening». Väl

¹ *pá drap hestr Gunnars fæti ok stókk hann af baki. Hánum varð litit upp til hlíðarinnar ok bæjarins at Hlíðarenda, pá mælti hann: fagr er hlíðin, svá at mér hefir hún aldri jafnfagr sýnz — bleikir akrar, enn slegin tún — ok mun ek ríða heim aptr ok fara hvergi.*

² *Om den klassiska forntidens uppfattning af naturens skönhet* (Lund 1877), s. 7.

³ Se Lysanders anförda program, Humboldt, *Kosmos* II s. 24, Bergström, *Literatur och natur*, Friedländer etc.